

Številka: U34330-32/2020/2

Datum: 8. 4. 2020

Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Ljubljana, Dunajska c. 22, izdaja na vlogo **Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana**, v zadevi izdaje dovoljenja za nujne primere v zvezi z varstvom rastlin na podlagi 5. člena Zakona o fitofarmacevtskih sredstvih (Uradni list RS, št. 83/12; ZFfS-1; v nadaljnjem besedilu: ZFfS-1) in 3. člena Uredbe o izvajanju uredb (ES) in (EU) o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet (Uradni list RS, št. 5/15, 59/19, 9/20), naslednje

DOVOLJENJE ZA NUJNE PRIMERE V ZVEZI Z VARSTVOM RASTLIN

1. **Dovoli se omejena in nadzorovana uporaba** fitofarmacevtskega sredstva (v nadaljnjem besedilu: FFS) **LASER PLUS** (*spinosad* 480 g/L), ki ga proizvaja Dow AgroSciences V.m.b.H., Mahlerstraße 12/Stiege 6/Top 2.6.1, 1010 Dunaj, Avstrija, in ki ga v Republiki Sloveniji zastopa podjetje Karsia Dutovlje d.o.o., Poslovalnica Ljubljana, Tržaška c. 132, 1000 Ljubljana, ter je registrirano z odločbo Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, o registraciji FFS št. U34330-66/2017/6 z dne, 22. 3. 2018, ki je bila spremenjena z odločbama št. U34330-66/2017/12 z dne, 22. 3. 2018, in št. U34330-1/2019/9 z dne, 26. 3. 2020.
2. FFS **LASER PLUS** se lahko uporablja pod naslednjimi pogoji:

FFS **LASER PLUS** se uporablja kot želodčni in dotikalni (kontaktni) insekticid, ki deluje na odrasle osebkke škodljivih žuželk, in se uporablja:

  - **na breskvah, nektarinah in marelicah** za zatiranje **plodove vinske mušice (*Drosophila suzukii*)** v odmerku 0,25 L/ha, pri porabi vode do 1500 L/ha;
  - **na slivah** za zatiranje **plodove vinske mušice (*Drosophila suzukii*)** v odmerku 0,2 L/ha, pri porabi vode do 1500 L/ha;
  - **na češnjah in višnjah** za zatiranje **plodove vinske mušice (*Drosophila suzukii*)** v odmerku 0,15 L/ha, pri porabi vode do 1500 L/ha.

OPOZORILA: Sredstvo se sme uporabiti največ dvakrat na breskvah, nektarinah in marelicah za zatiranje plodove vinske mušice oziroma na istem zemljišču skupno v eni rastni dobi največ trikrat. Sredstvo se sme na istem zemljišču uporabiti največ dvakrat v eni rastni dobi na slivah, češnjah in višnjah. Sredstvo se lahko uporablja samo na podlagi obvestil opazovalno napovedovalne službe za varstvo rastlin o pojavu plodove vinske mušice in potrebe po tretiranju na posameznem območju.

KARENCA: 7 dni za breskve, nektarine, marelice, češnje, višnje in slive.

OPOZORILA V ZVEZI Z VAROVANJEM OKOLJA: Sredstvo je nevarno za čebele. Sredstvo se ne sme uporabljati v času cvetenja gojenih rastlin in podrasti. Uporaba je dovoljena samo v večernem času, ko čebele več ne izletajo. Pred uporabo je treba obvezno odstraniti vso cvetočo podrast v nasadu.

Pri tretiranju je treba preprečiti onesnaženje vodotokov, vodnjakov, jezer in izvirov tako, da se upošteva predpise s področja varovanja voda.

Zaradi zaščite vodnih organizmov je treba pri tretiranju breskev, nektarin in marelic upoštevati netretiran varnostni pas 50 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda.

Zaradi zaščite vodnih organizmov je treba pri tretiranju češenj, višenj in sliv upoštevati netretiran varnostni pas 40 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda.

VARSTVO PRI DELU: Za zagotovitev varne uporabe mora delavec upoštevati navodila glede zaščitne opreme in ravnanja v primeru nezgode, ki so navedena na etiketi FFS LASER PLUS.

MEJNA VREDNOST OSTANKOV: Mejne vrednosti ostankov v oziroma na živilih in kmetijskih pridelkih za aktivno snov *spinosad* za breskve, nektarine, marelice, češnje, višnje in slive so določene s predpisi o mejnih vrednostih ostankov v oziroma na živilih in kmetijskih pridelkih, če se FFS uporablja v skladu s tem dovoljenjem.

3. Ostali pogoji uporabe FFS so navedeni na odobreni etiketi, ki se nahaja na embalaži FFS LASER PLUS, ki je registrirano z odločbo UVHVVR št. U34330-66/2017/6 z dne, 22. 3. 2018, z vsemi spremembami.
4. UPORABNIKI FFS: FFS LASER PLUS smejo v skladu s tem dovoljenjem v Republiki Sloveniji uporabljati imetniki nasadov breskev, nektarin, marelic, češenj, višenj in sliv - pravne in fizične osebe, ki imajo veljavno potrdilo o pridobitvi znanj iz fitomedicine.
5. Odgovornost glede fitotoksičnosti in učinkovitosti pri uporabi FFS LASER PLUS, kot izhaja iz 2. točke tega izreka, je na strani vlagatelja.
6. Odgovornost glede pravilne rabe pri uporabi FFS LASER PLUS, kot izhaja iz 2. točke tega izreka, je na strani uporabnikov FFS.
7. OBVEŠČANJE UPORABNIKOV: Vlagatelj v sodelovanju z opazovalno-napovedovalno službo za varstvo rastlin o pogojih uporabe FFS LASER PLUS, kot izhajajo iz izreka tega dovoljenja, ter o času uporabe FFS LASER PLUS, pred začetkom uporabe sredstva seznani uporabnike FFS, navedene v prejšnji točki tega izreka. Vlagatelj je dolžan izvajati aktivnosti obveščanja in osveščanja uporabnikov FFS LASER PLUS v zvezi s tveganji, povezanimi z uporabo FFS.
8. POROČANJE: Vlagatelj mora spremljati učinkovitost, delovanje in morebitne stranske pojave uporabe FFS LASER PLUS, pod pogoji iz izreka tega dovoljenja, ter mora v **roku 60 dni** po izteku veljavnosti tega dovoljenja pristojnemu organu o tem posredovati poročilo.
9. EVIDENCA: Uporabniki FFS LASER PLUS iz 4. točke tega izreka morajo o uporabi tega FFS voditi evidenco, v kateri navedejo: lokacijo in površino nasada, datum uporabe FFS, čas uporabe, dejansko uporabljeno količino FFS, dejansko uporabljeno

- količino vode, morebitna opažanja v zvezi z uporabo FFS ter opažanja v zvezi s pojavom plodove vinske mušice v tretiranih nasadih.
10. VPLIV FFS: Uporabniki FFS iz 4. točke morajo opazovati tretirano površino glede vplivov in tveganj za okolje ter o ugotovitvah obvestiti opazovalno-napovedovalno službo za varstvo rastlin.
11. VELJAVNOST DOVOLJENJA: To dovoljenje za nujne primere v zvezi z varstvom rastlin v nasadih breskev, nektarin, marelic, češenj, višenj ter sliv se izda za 120 dni in **velja od 1. 5. 2020 do 30. 8. 2020.**

O b r a z l o ž i t e v

Vlagatelj Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana, je dne 20. 3. 2020 vložil vlogo št. U34330-32/2020/1 za izdajo dovoljenja za nujne primere v zvezi z varstvom rastlin za uporabo FFS LASER PLUS (*spinosad* 480 g/L), ki ga proizvaja Dow AgroSciences V.m.b.H., Mahlerstraße 12/Stiege 6/Top 2.6.1, 1010 Dunaj, Avstrija, in ga v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: RS) zastopa podjetje Karsia Dutovlje d.o.o., Poslovalnica Ljubljana, Tržaška c. 132, 1000 Ljubljana, na podlagi 53. člena Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS (UL L št. 309 z dne 24.11.2009 str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1107/2009/ES). Vlagatelj je vlogi priložil strokovno utemeljitev. Gospodarska škoda je že več let zaradi splošne razširjenosti plodove vinske mušice (*Drosophila suzukii*), obsežnih prerazmnožitev ob ugodnih vremenskih pogojih in v primeru neuporabe insekticidov v času dozorevanja plodov tako velika, da pridelek breskev, nektarin, marelic, češenj, višenj ter sliv v celoti propade, še posebej pri poznih sortah. Strategija integriranega varstva zoper plodovo vinsko mušico temelji na kombiniranju različnih metod varstva rastlin s ciljem zmanjševanja številčnosti populacije škodljivca in s tem tveganja za nastanek škod. FFS se uporabi v primeru, ko druge metode niso dovolj učinkovite. FFS na podlagi aktivne snovi *fosmet* se zaradi predolge karence ne smejo uporabiti v času dozorevanja plodov. Pred obiranjem pridelka pridelovalci nimajo na razpolago ustreznega FFS, zato vlagatelj prosi za izdajo dovoljenja za nujne primere iz varstva rastlin za FFS LASER PLUS. Za preprečitev gospodarske škode in za ustrezno obvladovanje navedenega škodljivca pa je potrebna uporaba sredstva na breskvah, nektarinah, marelicah, slivah, češnjah ter višnjah. Ker so občutljive sadne vrste izjemno ogrožene, je tudi v letu 2020 nujna uporaba FFS LASER PLUS na navedenih gojenih rastlinah od 1. 5. 2020 dalje.

FFS LASER PLUS je v RS registrirano z odločbo Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, o registraciji fitofarmaceutskega sredstva št. U34330-66/2017/6 z dne, 22. 3. 2018, ki je bila spremenjena z odločbama št. U34330-66/2017/12 z dne, 22. 3. 2018, in št. U34330-1/2019/9 z dne, 26. 3. 2020.

Uprava je pregledala predloženo in na EU nivoju dostopno dokumentacijo. V marcu 2018 je bilo v RS registrirano novo sredstvo LASER PLUS (*spinosad* 480 g/L) ter je nadomestilo sredstvo LASER 240 SC, ki v RS ni več v prometu. Zaradi primerljivosti obeh FFS, se ocena tveganja za FFS LASER PLUS v mnogih segmentih sklicuje na podatke za FFS LASER 240 SC. Iz enakega razloga tudi pri izdaji tega dovoljenja izdelava nove ocene tveganja ni bila potrebna.

Vlagatelj je v vlogi predlagal uporabo na breskvah, nektarinah, marelicah, slivah, češnjah ter višnjah za zatiranje plodove vinske mušice v odmerku 0,25 L FFS na ha pri porabi vode do 1500 L, največ dva krat v eni rastni sezoni.

Sredstvo LASER PLUS je v RS registrirano na marelicah, breskvah in nektarinah za zatiranje drugih škodljivih žuželk. Pri tem je bil ocenjen enak odmerek in število tretiranj, kot jih predlaga vlagatelj v tej vlogi. FFS LASER PLUS ni registrirano na slivah, češnjah in višnjah, se je pa mogoče v zvezi s temi uporabami sklicevati na oceno tveganja, ki je bila v letu 2015 izdelana v zvezi s predhodno izdanim dovoljenjem za nujne primere za FFS LASER 240 SC. Le-ta vsebuje tudi pregled in povzetek možnih mejnih vrednosti ostankov (v nadaljnjem besedilu: MRL), ki skladno s prepisi za češnje in slive znašajo 0,2 mg/kg.

V okviru revizije MRL na EU nivoju je EFSA pripravila strokovno mnenje o obstoječih MRL, iz katerega je razvidno, da so uporabe na breskvah, nektarinah, marelicah in slivah vključene v oceno. RS sicer sodi v severno cono glede določanja MRL, vendar glede na njeno mejno lego med severno in južno cono ni pričakovati bistvenih odstopanj glede MRL. Iz EFSA mnenja prav tako izhaja, da so MRL za češnje (vključno z višnjami) določene na podlagi CODEX vrednosti, medtem ko države članice niso poročale o registriranih uporabah. Kljub temu je pristojni organ od imetnika registracije, Dow AgroSciences V.m.b.H., prejel več študij na češnjah, izvedenih v severni coni.

Glede na to, da je bil v predhodno izdanih dovoljenjih za nujne primere za FFS LASER 240 SC za češnje, višnje in slive odobren nižji odmerek aktivne snovi oz. FFS na hektar, za katerega pristojni organ ni prejel obvestila ali podatkov o neučinkovitosti, kakor tudi iz previdnostnega principa zaradi omejenega števila podatkov, se za predlagane uporabe na češnjah, višnjah in slivah odmerek ustrezno zniža. Predlagani pogoji uporabe na breskvah, nektarinah in marelicah pa so enaki, kot pri uporabah, ki so registrirane zoper druge škodljive organizme v okviru registracije FFS LASER PLUS.

Ocena tveganja za izpostavljenost ljudi in okolja je bila narejena v okviru postopka registracije FFS LASER PLUS v letu 2018 ter postopka izdaje dovoljenja za nujne primere FFS LASER 240 SC v letu 2015. Dodatna presoja je bila potrebna za področje MRL za češnje in višnje.

Pristojni organ ugotavlja, da FFS LASER PLUS izpolnjuje pogoje za izdajo dovoljenja za nujne primere za uporabe na breskvah, nektarinah, marelicah, slivah, češnjah in višnjah.

Predložena je zahtevana dokumentacija, zato je Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin na podlagi 53. člena Uredbe 1107/2009/ES in 3. člena Uredbe o izvajanju uredb (ES) in (EU) o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet (Uradni list RS, št. 5/15, 59/19, 9/20) zaradi nepredvidljive nevarnosti, ki jo predstavlja plodova vinska mušica, izdala to dovoljenje za nujne primere za uporabo FFS LASER PLUS pod pogoji, kot izhaja iz tega izreka tega dovoljenja.

STROŠKI: Stroški postopka izdaje dovoljenja za nujne primere v skladu s V. točko (del) priloge 2 Uredbe o izvajanju Uredb (ES) in (EU) o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet (Uradni list RS, št. 5/15, 59/19, 9/20) niso nastali in niso plačani.

Taksa po tarifni št. 1 in 3 Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/10-UPB5, 32/16, 30/18) v vrednosti 22,60 EUR je plačana.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU: Zoper to dovoljenje je dovoljena pritožba na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, v 15 dneh od vročitve tega dovoljenja. Pritožba se vloži pri organu, ki je izdal dovoljenje, na naslov: Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Dunajska c. 22, 1000 Ljubljana, in sicer pisno ali ustno na zapisnik ali pa priporočeno po pošti. Za pritožbo je potrebno plačati upravno takso v višini 18,10 EUR po tarifni št. 2 Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/10-UPB5, 32/16, 30/18), na TRR: 0110-1000315637, sklic 11 23370-7111002.

Postopek vodila:

Bučar

Tatjana Bučar
sekretarka

dr. Jernej Drofenik
v.d. generalnega direktorja

Poslano:

1. Osebna vročitev! - Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana;
2. RI - Karsia Dutovlje d.o.o., Poslovalnica Ljubljana, Tržaška c. 132, 1000 Ljubljana;
3. elektronsko - UVHVVR, FSI inšpekcija;
4. arhiv, tu.

